

101. Тіло кинуто вертикально вгору з початковою швидкістю $v_0 = 4$ м/с. Коли воно досягло верхньої точки польоту, з того ж початкового пункту, з тією же початковою швидкістю v_0 вертикально вгору кинуто друге тіло. На якій відстані h від початкового пункту зустрінуться тіла? Опір повітря не враховувати.

102. Матеріальна точка рухається прямолінійно з прискоренням $a = 5$ м/с². Визначити, на скільки шлях, пройдений точкою в n -у секунду, буде більшим від шляху, пройденого в попередню секунду. Прийняти $v_0 = 0$.

103. Дві автомашини рухаються дорогами, кут між якими $\simeq 60^\circ$. Швидкість автомашин $v_1 = 54$ км/год і $v_2 = 72$ км/год. З якою швидкістю v віддаляються машини одна від одної?

104. Матеріальна точка рухається прямолінійно з початковою швидкістю $v_0 = 10$ м/с і сталим прискоренням $a = -5$ м/с². Визначити, у скільки разів шлях Δs , пройдений матеріальною точкою, буде перевищувати модуль її переміщення Δr через $t = 4$ с після початку відліку часу.

105. Велосипедист їхав з одного пункту в інший. Першу третину шляху він проїхав зі швидкістю $v_1 = 18$ км/год. Далі половину часу, який залишився, він їхав зі швидкістю $v_2 = 22$ км/год, після чого до кінцевого пункту він йшов пішки зі швидкістю $v_3 = 5$ км/год. Визначити середню швидкість v велосипедиста.

106. Тіло кинуто під кутом $\simeq 30^\circ$ до горизонту зі швидкістю $v_0 = 30$ м/с. Якими будуть нормальне a_n і тангенціальне a_t прискорення тіла через час $t = 1$ с після початку руху?

107. Матеріальна точка рухається вздовж кола зі сталою кутовою швидкістю $\omega = \sqrt{6}$ рад/с. У скільки разів шлях Δs , пройдений точкою за час $t = 4$ с, буде більшим від модуля її переміщення Δr ? Прийняти, що в момент початку відліку часу радіус-вектор r , який задає положення точки на колі, щодо вихідного положення був повернутий на кут $\phi = \sqrt{3}$ рад.

108. Матеріальна точка рухається в площині xu відповідно до рівнянь

$x = A_1 + B_1t + C_1t^2$ і $y = A_2 + B_2t + C_2t^2$, де $B_1 = 7$ м/с, $C_1 = -2$ м/с²,
 $B_2 = -1$ м/с, $C_2 = 0,2$ м/с². Знайти модулі швидкості і прискорення точки в момент часу $t = 5$ с.

109. Краєм платформи, яка рівномірно обертається з кутовою швидкістю $\omega = 1$ рад/с, йде людина й обходить платформу за час $t = 9,9$ с. Яке найбільше прискорення a руху людини щодо Землі? Прийняти радіус платформи $R = 2$ м.

110. Точка рухається по колу радіусом $R = 30$ см зі сталим кутовим прискоренням ω . Визначити тангенціальне прискорення $a_{\frac{1}{100}}$ точки, якщо відомо, що за час $t = 4$ с вона зробила три оберти і наприкінці третього оберту її нормальне прискорення $a_n = 2,7$ м/с².

111. Під час горизонтального польоту зі швидкістю $v = 250$ м/с снаряд масою $m = 8$ кг розірвався на дві частини. Велика частина масою $m_1 = 6$ кг одержала швидкість $u_1 = 400$ м/с у напрямку польоту снаряда. Визначити модуль і напрямок швидкості u_2 меншої частини снаряда.

112. З візка, який вільно рухається горизонтальним шляхом зі швидкістю $v = 3$ м/с, у бік, протилежний руху візка, стрибає людина, після чого швидкість візка змінилася і стала дорівнювати $u_1 = 4$ м/с. Визначити горизонтальну складову швидкості u_{2x} людини під час стрибка щодо візка. Маса візка $m_1 = 210$ кг, маса людини $m_2 = 70$ кг.

113. Гармата, жорстко закріплена на залізничній платформі, робить постріл уздовж полотна залізниці під кутом $\alpha = 30^\circ$ до лінії обрію. Визначити швидкість u_2 відкочування платформи, якщо снаряд вилітає зі швидкістю $u_1 = 480$ м/с. Маса платформи з гарматою і снарядами $m_2 = 18$ т, маса снаряда $m_1 = 60$ кг.

114. Людина масою $m_1 = 70$ кг, яка біжить зі швидкістю $v_1 = 9$ км/год, доганяє візок масою $m_2 = 190$ кг, який рухається зі швидкістю $v_2 = 3,6$ км/год, і вистрибує на нього. З якою швидкістю стане рухатися візок з людиною? З якою швидкістю буде рухатися візок з людиною, якщо людина до стрибка бігла назустріч візку?

115. Ковзаняр, стоячи на ковзанах на кризі, кидає камінь масою $m_1 = 2,5$ кг під кутом $\alpha = 30^\circ$ до горизонту зі швидкістю $v = 10$ м/с. Яка буде початкова швидкість v_0 руху ковзаняря, якщо маса його $m_2 = 60$ кг? Переміщенням ковзаняря під час кидка знехтувати.

116. На підлозі стоїть візок у вигляді довгої дошки, забезпечений легкими колесами. На одному кінці дошки стоїть людина. Маса її $m_1 = 60$ кг, маса дошки $m_2 = 20$ кг. З якою швидкістю (щодо підлоги) буде рухатися візок, якщо людина піде уздовж нього зі швидкістю (щодо дошки) $v = 1$ м/с? Масою коліс і тертям знехтувати.

117. Снаряд, що летів зі швидкістю $v = 400$ м/с, у верхній точці траєкторії розірвався на два уламки. Менший уламок, маса якого становить 40% від маси снаряда, полетів у протилежному напрямку зі швидкістю $u_1 = 150$ м/с. Визначити швидкість u_2 більшого уламка.

118. Два однакові човни масами $m = 200$ кг кожний (разом з людиною і вантажами, які є в човнах) рухаються рівнобіжними курсами назустріч один одному з однаковими швидкостями $v = 1$ м/с. Коли човни порівнялися, то з першого човна на другий і з другого на перший одночасно перекидають вантажі масами $m_1 = 200$ кг. Визначити швидкості u_1 і u_2 човнів після перекидання вантажів.

119. На скільки переміститься щодо берега човен довжиною $l = 3,5$ м і масою $m_1 = 200$ кг, якщо людина, яка стоїть на кормі, масою $m_2 = 80$ кг переміститься на ніс човна? Вважати човен розташованим перпендикулярно до берега.

120. Човен довжиною $l = 3$ м і масою $m = 120$ кг стоїть на спокійній воді. На носі і кормі перебувають два рибалки масами $m_1 = 60$ кг і $m_2 = 90$ кг. На скільки зрушиться човен щодо води, якщо рибалки поміняються місцями?

121. У дерев'яну кулю масою $m_1 = 8$ кг, підвішену на нитці довжиною $l = 1,8$ м, потрапляє кулька масою $m_2 = 4$ г, яка летить горизонтально. З якою швидкістю летіла кулька, якщо нитка з дерев'яною кулею і застрягла в ній

кулькою відхилилася від вертикалі на кут $\alpha = 3^\circ$? Розміром кульки знехтувати. Удар вважати прямим, центральним.

122. По невеликому шматку м'якого заліза, яке лежить на кувалді масою $m_1 = 300$ кг, ударяє молот масою $m_2 = 8$ кг. Визначити ККД η удару, якщо удар непружний. Корисною вважати енергію, витрачену на деформацію шматка заліза.

123. Куля масою $m_1 = 1$ кг рухається зі швидкістю $v_1 = 4$ м/с і зіштовхується з кулею масою $m_2 = 2$ кг, яка рухається їй назустріч зі швидкістю $v_0 = 3$ м/с. Які швидкості u_1 і u_2 куль після удару? Удар вважати абсолютно пружним, прямим, центральним.

124. Куля масою $m_1 = 3$ кг рухається зі швидкістю $v_1 = 2$ м/с і зіштовхується з кулею масою $m_2 = 5$ кг, яка нерухома. Яка робота буде виконана під час деформації куль? Удар вважати абсолютно непружним, прямим, центральним.

125. Визначити ККД η непружного удару бойка масою $m_1 = 0,5$ т, який падає на палю масою $m_2 = 120$ кг. Корисною вважати енергію, витрачену на вбивання палі.

126. Куля масою $m_1 = 4$ кг рухається зі швидкістю $v_1 = 5$ м/с і зіштовхується з кулею масою $m_2 = 6$ кг, яка рухається їй назустріч зі швидкістю $v_2 = 2$ м/с. Визначити швидкості u_1 і u_2 куль після удару. Удар вважати абсолютно пружним, прямим, центральним.

127. Зі ствола автоматичного пістолета вилетіла куля масою $m_1 = 10$ г зі швидкістю $v = 300$ м/с. Затвор пістолета масою $m_2 = 200$ г притискається до ствола пружиною, жорсткість якої $k = 25$ кН/м. На яку відстань відійде затвор після пострілу? Вважати, що пістолет жорстко закріплений.

128. Куля масою $m_1 = 5$ кг рухається зі швидкістю $v_1 = 1$ м/с і зіштовхується з кулею масою $m_2 = 2$ кг, яка нерухома. Визначити швидкості u_1 і u_2 куль після удару. Удар вважати абсолютно пружним, прямим, центральним.

129. З гармати, яка не має противідкочувального пристрою, відбувалася стрілянина в горизонтальному напрямку. Коли гармата була нерухомо закріплена, снаряд вилетів зі швидкістю $v_1 = 600$ м/с, а коли гарматі дали можливість вільно відкочуватися назад, снаряд вилетів зі швидкістю $v_2 = 580$ м/с. З якою швидкістю відкотилася під час цього гармата?

130. Куля масою $m_1 = 2$ кг зіштовхується з кулею більшої маси, яка нерухома, і при цьому втрачає 40% кінетичної енергії. Визначити масу m_2 більшої кулі. Удар вважати абсолютно пружним, прямим, центральним.

131. Визначити роботу розтягання двох з'єднаних послідовно пружин з жорсткостями $k_1 = 400$ Н/м і $k_2 = 250$ Н/м, якщо перша пружина під час цього розтяглася на $\Delta l = 2$ см.

132. Із шахти глибиною $h = 600$ м піднімають кліть масою $m_1 = 3,0$ т на канаті, кожен метр якого має масу $m = 1,5$ кг. Яка робота A виконується під час підняття кліті на поверхню Землі? Який коефіцієнт корисної дії η підіймального пристрою?

133. Пружина жорсткістю $k = 500$ Н/м стиснута силою $F = 100$ Н. Визначити роботу A зовнішньої сили, яка додатково стискає пружину ще на $\Delta l = 2$ см.

134. Дві пружини жорсткістю $k_1 = 0,5$ кН/м і $k_2 = 1$ кН/м скріплені паралельно. Визначити потенціальну енергію Π даної системи під час абсолютній деформації $\Delta l = 4$ см.

135. Яку потрібно виконати роботу A , щоб пружину жорсткістю $k = 800$ Н/м, стиснуту на $x = 6$ см, додатково стиснути на $\Delta x = 8$ см?

136. Якщо на верхній кінець вертикально розташованої спіральної пружини покласти вантаж, то пружина стиснеться на $\Delta l = 3$ мм. На скільки стисне пружину той самий вантаж, що упав на кінець пружини з висоти $h = 8$ см?

137. З пружинного пістолета з пружинною жорсткістю $k = 150$ Н/м зроблено постріл кулею масою $m = 8$ г. Визначити швидкість v кулі під час вильоту її з пістолета, якщо пружина була стиснута на $\Delta x = 4$ см.

138. Налетівши на пружинний буфер, вагон масою $m = 16$ т, який рухався зі швидкістю $v = 0,6$ м/с, зупинився, стиснувши пружину на $\Delta l = 8$ см. Знайти загальну жорсткість k пружин буфера.

139. Ланцюг довжиною $l = 2$ м лежить на столі, одним кінцем звисаючи зі столу. Якщо довжина частини, яка звішується, перевищує $\frac{l}{3}$, то ланцюг зісковзує зі столу. Визначити швидкість v ланцюга в момент його відриву від столу.

140. Яка робота A повинна бути виконана при піднятті з землі матеріалів для будівництва циліндричної димохідної труби висотою $h = 40$ м, зовнішнім діаметром $D = 3,0$ м і внутрішнім діаметром $d = 2,0$ м? Густина матеріалу прийняти рівною $2,8 \cdot 10^3$ кг/м³.

141. Кулька масою $m = 60$ г, прив'язана до кінця нитки довжиною $l_1 = 1,2$ м, обертається з частотою $n_1 = 2$ с⁻¹, спираючись на горизонтальну площину. Нитка коротшає до довжини $l_2 = 0,6$ м, наближаючи кульку до осі. З якою частотою n_2 буде при цьому обертатися кулька? Яку роботу A виконує зовнішня сила, укорочуючи нитку? Тертям між кулькою і площиною знехтувати.

142. Вздовж дотичної до шків маховика у вигляді диска діаметром $D = 75$ см і масою $m = 40$ кг прикладено силу $F = 1$ кН. Визначити кутове прискорення ϵ і частоту обертання n маховика через час $t = 10$ с після початку дії сили, якщо радіус r шків дорівнює 12 см. Силою тертя знехтувати.

143. На обід маховика діаметром $D = 60$ см намотано шнур, до кінця якого прив'язано вантаж масою $m = 2$ кг. Визначити момент інерції J маховика, якщо він, обертаючись рівноприскорено під дією сили тяжіння вантажу, за час $t = 3$ с набув кутову швидкість $\omega = 9$ рад/с.

144. Нитку з прив'язаними до її кінців вантажами масами $m_1 = 50$ г і $m_2 = 60$ г перекинута через блок діаметром $D = 4$ см. Визначити момент інерції J блоку, якщо під дією сили тяжіння вантажів він одержав кутове прискорення $\varepsilon = 1,5$ рад/с². Тертям і прослизанням нитки блоком знехтувати.

145. Стержень обертається навколо осі, яка проходить через його середину, відповідно до рівняння $\varphi = At + Bt^3$, де $A = 2$ рад/с, $B = 0,2$ рад/с³. Визначити обертаючий момент M , який діє на стрижень через час $t = 2$ с після початку обертання, якщо момент інерції стрижня $J = 0,048$ кг·м².

146. Горизонтальною площиною котиться диск зі швидкістю $v = 8$ м/с. Визначити коефіцієнт опору, якщо диск, будучи наданим самому собі, зупинився, пройшовши шлях $s = 18$ м.

147. Визначити момент сили M , який необхідно прикласти до блока, який обертається з частотою $n = 12$ с⁻¹, щоб він зупинився протягом часу $\Delta t = 8$ с. Діаметр блока $D = 30$ см. Маса блока $m = 6$ кг вважати рівномірно розподіленою вздовж ободу.

148. Блок, який має форму диска масою $m = 0,4$ кг, обертається під дією сили натягу нитки, до кінців якої підвішені вантажі масами $m_1 = 0,3$ кг і $m_2 = 0,7$ кг. Визначити сили натягу T_1 і T_2 нитки по обидва боки блока.

149. До краю столу прикріплений блок. Через блок перекинута невагому і нерозтяжну нитку, до кінців якої прикріплені вантажі. Один вантаж рухається поверхнею столу, а інший — уздовж вертикалі вниз. Визначити коефіцієнт f тертя між поверхнями вантажу і столу, якщо маси кожного вантажу і маса блока однакові і вантажі рухаються з прискоренням $a = 5,6$ м/с². Прослизанням нитки блоком і силою тертя, яка діє на блок, знехтувати.

150. До кінців легкої і нерозтяжної нитки, перекинutoї через блок, підвішені вантажі масами $m_1 = 0,2$ кг і $m_2 = 0,3$ кг. У скільки разів відрізняються сили, які діють на нитку по обидва боки блока, якщо маса блока $m = 0,4$ кг, а його вісь рухається вертикально вгору з прискоренням $a = 2$ м/с²? Силами тертя і прослизанням нитки блоком знехтувати.

151. На лаві Жуковського сидить людина і тримає на витягнутих руках гирі масою $m = 5$ кг кожна. Відстань від кожної гирі до осі лави $l = 70$ см. Лава обертається з частотою $n_1 = 1$ с⁻¹. Як зміниться частота обертання лави і яку роботу A виконає людина, якщо вона стисне руки так, що відстань від кожної гирі до осі зменшиться до $l_2 = 20$ см? Момент інерції людини і лави (разом) щодо осі $J = 2,5$ кг*м².

152. На лаві Жуковського стоїть людина і тримає в руках стержень вертикально вздовж осі лави. Лава з людиною обертається з кутовою швидкістю $\omega_1 = 4$ рад/с. З якою кутовою швидкістю ω_2 буде обертатися лава з людиною, якщо повернути стержень так, щоб він зайняв горизонтальне положення? Сумарний момент інерції людини і лави $J = 5$ кг*м². Довжина стержня $l = 1,8$ м, маса $m = 6$ кг. Вважати, що центр мас стержня з людиною перебуває на осі платформи.

153. Платформа у вигляді диска діаметром $D = 3$ м і масою $m_1 = 180$ кг може обертатися навколо вертикальної осі. З якою кутовою швидкістю ω_1 буде обертатися ця платформа, якщо її краєм йтиме людина масою $m_2 = 70$ кг зі швидкістю $v = 1,8$ м/с щодо платформи?

154. Платформа, яка має форму диска, може обертатися навколо вертикальної осі. На краю платформи стоїть людина. На який кут ϕ повернеться платформа, якщо людина піде уздовж краю платформи і, обійшовши її, повернеться у вихідну (на платформі) точку? Маса платформи $m_1 = 280$ кг, маса людини $m_2 = 80$ кг.

155. На лаві Жуковського стоїть людина і тримає в руці за вісь велосипедне колесо, яке обертається навколо своєї осі з кутовою швидкістю $\omega_1 = 25$ рад/с. Вісь колеса розташована вертикально і збігається з віссю лави Жуковського. З якою швидкістю ω_2 стане обертатися лава, якщо повернути колесо навколо горизонтальної осі на кут $\alpha = 90^\circ$? Момент інерції людини і лави J дорівнює $2,5$ кг*м², момент інерції колеса $J_0 = 0,5$ кг*м².

156. Однорідний стержень довжиною $l = 1,0$ м може вільно обертатися навколо горизонтальної осі, яка проходить через один з його кінців. В інший

кінець абсолютно непружно вдаряє куля масою $m = 7$ г, що летить перпендикулярно до стержня і його осі. Визначити масу M стержня, якщо в результаті влучення кулі він відхилиться на кут $\alpha = 60^\circ$. Прийняти швидкість кулі $v = 360$ м/с.

157. На краю платформи у вигляді диска, який обертається за інерцією навколо вертикальної осі з частотою $n_1 = 8$ хв⁻¹, стоїть людина масою $m_1 = 70$ кг. Коли людина перейшла в центр, платформа стала обертатися з частотою $n_2 = 10$ хв⁻¹. Визначити масу m_2 платформи. Момент інерції людини розраховувати як для матеріальної точки.

158. На краю нерухомої лави Жуковського діаметром $D = 0,8$ м і масою $m_1 = 6$ кг стоїть людина масою $m_2 = 60$ кг. З якою кутовою швидкістю почне обертатися лава, якщо людина піймає м'яч, що летить на неї? Маса м'яча $m = 0,5$ кг, швидкість $v = 5$ м/с, траєкторія горизонтальна і проходить на відстані $r = 0,4$ м від осі лави.

159. Горизонтальна платформа масою $m_1 = 150$ кг обертається навколо вертикальної осі, яка проходить через центр платформи, з частотою $n = 8$ хв⁻¹. Людина масою $m_2 = 70$ кг стоїть при цьому на краю платформи. З якою кутовою швидкістю почне обертатися платформа, якщо людина перейде від краю платформи до її центра? Вважати платформу круглим, однорідним диском, а людину – матеріальною точкою.

160. Однорідний стрижень довжиною $l = 1,0$ м і масою $M = 0,7$ кг підвішений на горизонтальній осі, яка проходить через верхній кінець стрижня. У точку, що відстоїть від осі на $\frac{2}{3}l$, абсолютно пружно вдаряє куля масою $m = 5$ г, яка летить перпендикулярно до стрижня і його осі. Після удару стрижень відхилився на кут $\alpha = 60^\circ$. Визначити швидкість кулі.

161. Визначити напруженість G гравітаційного поля на висоті $h = 1000$ км над поверхнею Землі. Вважати відомими прискорення g вільного падіння біля поверхні Землі та її радіус R .

162. Яка робота A буде виконана силами гравітаційного поля під час падіння на Землю тіла масою $m = 2$ кг: 1) з висоти $h = 1000$ км; 2) з нескінченності?

163. З нескінченності на поверхню Землі падає метеорит масою $m = 30$ кг. Визначити роботу A , яка при цьому буде виконана силами гравітаційного поля Землі. Прискорення вільного падіння g біля поверхні Землі та її радіус R вважати відомими.

164. З поверхні Землі вертикально вгору пущено ракету зі швидкістю $v = 5$ км/с. На яку висоту вона підніметься?

165. Круговою орбітою навколо Землі обертається супутник з періодом $T = 90$ хв. Визначити висоту супутника. Прискорення вільного падіння g біля поверхні Землі та її радіус R вважати відомими.

166. На якій відстані від центра Землі перебуває точка, у якій напруженість сумарного гравітаційного поля Землі і Місяці дорівнює нулю? Прийняти, що маса Землі в 81 раз більша від маси Місяця і що відстань від центра Землі до центра Місяця дорівнює 60 радіусам Землі.

167. Супутник обертається навколо Землі круговою орбітою на висоті $h = 520$ км. Визначити період обертання супутника. Прискорення вільного падіння g біля поверхні Землі та її радіус R вважати відомими.

168. Визначити лінійну і кутову швидкості супутника Землі, який обертається круговою орбітою на висоті $h = 1000$ км. Прискорення вільного падіння g біля поверхні Землі та її радіус R вважати відомими.

169. Яка маса Землі, якщо відомо, що Місяць протягом року робить 13 обертів навколо Землі і відстань від Землі до Місяця дорівнює $3,84 \cdot 10^8$ м?

170. У скільки разів середня густина земної речовини відрізняється від середньої густини місячної речовини? Прийняти, що радіус R_3 Землі в 390 разів більша від радіуса R_M Місяця і вага тіла на Місяці в 6 разів менша від ваги тіла на Землі.

171. На стрижні довжиною $l = 30$ см укріплені два однакових тягарці: один — у середині стрижня, інший — на одному з його кінців. Стрижень з

тягарцями коливається навколо горизонтальної осі, яка проходить через вільний кінець стрижня. Визначити приведену довжину L і період T простих гармонічних коливань даного фізичного маятника. Масою стрижня знехтувати.

172. Точка бере участь одночасно в двох взаємно перпендикулярних коливаннях, рівняння яких $x = A_1 \sin \omega_1 t$ і $y = A_2 \cos \omega_2 t$, де $A_1 = 8$ см, $A_2 = 4$ см, $\omega_1 = \omega_2 = 2$ с⁻¹. Написати рівняння траєкторії і побудувати її. Показати напрямок руху точки.

173. Точка бере участь у простих гармонічних коливаннях, рівняння яких $x = A \sin \omega t$, де $A = 5$ см, $\omega = 2$ с⁻¹. У момент часу, коли точка мала потенціальну енергію $\Pi = 0,1$ мДж, на неї діяла зворотна сила $F = 5$ мН. Знайти цей момент часу t .

174. Визначити частоту ν простих гармонічних коливань диска радіусом $R = 20$ см навколо горизонтальної осі, яка проходить через середину радіуса диска перпендикулярно до його площини.

175. Визначити період T простих гармонічних коливань диска радіусом $R = 40$ см навколо горизонтальної осі, яка проходить через твірну диска.

176. Визначити період T коливань математичного маятника, якщо модуль його максимального переміщення $\Delta r = 18$ см і максимальна швидкість $v_{\max} = 16$ см/с.

177. Матеріальна точка бере участь у простих гармонічних коливаннях так, що в початковий момент часу зсув $x_0 = 4$ см, а швидкість $v_0 = 10$ см/с. Визначити амплітуду A і початкову фазу ϕ коливань, якщо їх період $T = 2$ с.

178. Додаються два коливання однакового напрямку й однакового періоду: $x_1 = A_1 \sin \omega_1 t$ і $x_2 = A_2 \sin \omega_2(t + \frac{1}{100})$ де $A_1 = A_2 = 3$ см, $\omega_1 = \omega_2 = \frac{1}{20}$ с⁻¹, $\frac{1}{100} = 0,5$ с. Визначити амплітуду A і початкову фазу ϕ результуючого коливання. Написати його рівняння. Побудувати векторну діаграму для моменту часу $t = 0$.

179. На гладкому горизонтальному столі лежить куля масою $M = 200$ г, прикріплена до горизонтально розташованої легкої пружини з жорсткістю

$k = 500$ Н/м. У кулю попадає кулька масою $m = 10$ г, що летить зі швидкістю $v = 300$ м/с, і застряє в ній. Нехтуючи переміщенням кулі під час удару й опором повітря, визначити амплітуду A і період T коливань кулі.

180. Кулька масою $m = 60$ г коливається з періодом $T = 2$ с. У початковий момент часу зсув кульки $x_0 = 4,0$ см і вона має енергію $E = 0,02$ Дж. Записати рівняння простого гармонічного коливання кульки і закон зміни зворотної сили з часом.